

Nr 37.

Ankom till riksdagens kansli den 14 juni 1941 kl. 11 f. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin jämte en i ämnet väckt motion.

I en den 25 april 1941 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 264, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin.

Härigenom förordnas, att 5 §, 14 § 1 mom., 16 § 2 mom., 22 § 3 mom., 25 § 1 och 2 mom. samt 28 § 1 och 3 mom. förordningen den 11 juni 1926 angående tillverkning och beskattning av brännvin¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives:

5 §.

Tillverkningsår räknas från och med den 1 oktober till och med den 30 september.

Tillverk-
ningsår.

14 §.

1. Har bränneri genom olyckshändelse så väsentligen skadats att tillverkningen måste upphöra, eller vill tillverkare av annan anledning avsluta brännvinstillverkningen tidigare än i tillståndsbeviset angivits, skall han där- om skriftligen göra anmälan hos kontrolltjänstemannen, i senare fallet minst tre dagar före utgången av det dygn med vilket han anmäler sig vilja avsluta tillverkningen. Kontrolltjänstemannen åligger — — — och kontrollstyrelsen.

Slut-
anmälan.

När sådan — — — skolat avslutas.

¹ Senaste lydelse av 22 § 3 mom. och 25 § 1 mom. se SFS 1934:227 samt av 25 § 2 mom. se SFS 1935:79.

16 §.

2. I bränneri skola vara inrättade en eller flera sprithållare av storlek, som kontrollstyrelsen äger bestämma. Sprithållare skall, där kontrollstyrelsen icke annorlunda föreskriver, vara uppställd i ett från övriga lokaler i bränneriet avskilt rum; dock må sprithållarrum stå i förbindelse med brännerimagasin.

22 §.

3. Försändning till partihandelsbolaget av brännvin, som är avsett för bolagets partihandel jämlikt förordningen angående försäljning av rusdrycker eller för försäljning jämlikt 1 kap. 4 § 3 mom. samma förordning, får ske allenast till särskilt för ändamålet hos bolaget inrättat brännvinsnederlag medelst förpassning av vederbörande kontrolltjänsteman. Tillverkare åligger att för sådant syfte till kontrolltjänstemannen avlämna förpassningsinlaga, avfattad i tre exemplar enligt av kontrollstyrelsen fastställt formulär. Av inlagan skall ett exemplar åtfölja godset.

Det åligger partihandelsbolaget att enligt av kontrollstyrelsen meddelade anvisningar öva tillsyn å att brännvin, som enligt vad i detta mom. sägs förpassas från bränneri till bolagets brännvinsnederlag, vederbörligen dit framkommer.

25 §.

Tillverkningsskatt.

1. För brännvin, som jämlikt stadgandet i 22 § 3 mom. förpassas från bränneri till partihandelsbolaget tillhörigt brännvinsnederlag och därstädes efter godkännande mottages av bolaget, skall bolaget till statsverket erlagga tillverkningskatt med 65 öre för varje liter av normalstyrka. Med brännvin av normalstyrka förstås brännvin, som vid + 15° Celsius innehåller femtio volymprocent alkohol.

Angående uppmätningen av mottaget brännvin äger kontrollstyrelsen meddela erforderliga föreskrifter.

Deklaration samt tid för skattens erläggande.

2. Det åligger partihandelsbolaget att inom femton dagar efter utgången av varje månad till kontrollstyrelsen avlämna en på tro och heder avgiven deklARATION rörande den myckenhet brännvin, som under månaden vid vart och ett av bolagets brännvinsnederlag enligt vad i 1 mom. sägs mottagits och uppmätts, ävensom att inom samma tid inbetala den därå belöpande tillverkningskatten.

28 §.

1. Före femtonde dagen i månaden näst efter utgången av varje kalenderkvartal skall tillverkare såsom bidrag till kostnaden under samma tid för kontroll vid bränneriet erlagga ett belopp motsvarande fem kronor för varje dygn, då tillverkningsrätt vid bränneriet varit gällande. Har kontrollstyrelsen bestämt, att kontrollören vid visst bränneri skall åtnjuta nedsatt arvode, må dock bidragsbeloppet av kontrollstyrelsen jämkas efter vad som med hänsyn härtill kan anses skäligt.

Särskilda kostnader som skola gäldas av tillverkaren.

3. Om medgiven brännvinstillverkning ej företages inom tre dygn efter den i tillståndsbeviset uppgivna tid eller om brännvinstillverkningen avbrytes utan sådan anmälan som i 14 § 1 mom. första stycket omförmäles eller utan sådant förordnande av Konungen som avses i 7 § och ej inom tre dygn, det oräknat varunder avbrottet inträdde, ånyo företages, åligger det tillverkaren att för de dygn, under vilka tillverkningen sålunda icke utövats, gälda hela den på bränneriet belöpande kontrollkostnaden.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1941.

Till utskottets behandling har jämväl hänvisats en i anledning av propositionen väckt motion, nr 237 i första kammaren av herr *Gustaf Elofsson*, vari hemställts, »att riksdagen ville besluta att kostnaderna för anskaffande av större spritbehållare samt kontrollkostnadsbidraget måtte helt bekostas av staten».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionärens yrkande, får utskottet hänvisa till motionen.

I det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet lämnas redogörelse för det föreliggande förslaget å sid. 4—10, till vilken redogörelse utskottet tillåter sig hänvisa. Till stöd för förslaget har *departementschefen* anfört följande:

Mot förslaget om indragning av befattningarna som tillsyningsman vid brännvinsnederlag har jag icke något att invända, då denna besparingsåtgärd tydligen kan genomföras utan att erforderlig kontroll eftersättes. Såsom kontrollstyrelsen anfört synes anledning saknas att i fråga om brännvinsbeskattningen bibehålla ett kontrollsystem, som på övriga beskattningsområden ersatts med deklaraionsförfarande. Vad bränneriidkareföreningen anfört därom, att deklaraioner av Vin- & spritcentralen rörande mottagna kvantiteter brännvin, även om de kunde av staten godtagas för skatteberäkningen, icke skulle vara tillfyllest för bränneriidkarna, som därför skulle få anställa egna kontrollanter för brännvinsuppmätande, synes icke kunna motivera ett annat ståndpunktstagande till förslaget. Mot de av kontrollstyrelsen föreslagna ändringarna i 22 § 3 mom. och 25 § 1 och 2 mom. brännvinstillverkningsförordningen, vilka betingas av den ifrågasatta omläggningen av kontrollen, har jag i huvudsak intet att erinra.

Den föreslagna ändringen av bestämmelserna i 5 § om tillverkningsår och tillverkningsdygn finner jag i sak befogad. Då tillverkningsdygnet således skulle komma att sammanfalla med kalenderdygnet, synes begreppet tillverkningsdygn ej längre behöva bibehållas i författningstexten. I 14 § 1 mom. och 28 § 3 mom. har därför »tillverkningsdygn» utbyts mot »dygn». Att därmed avses kalenderdygn torde klart framgå av sammanhanget.

Vad angår den föreslagna ändringen av bestämmelserna i 16 § 2 mom. om storleken av sprithållarna, har jag under hand inhämtat, att en sammanslagning av brännerier i kontrollhänseende, utöver vad hittills kunnat genomföras, endast skulle ifrågakomma i jämförelsevis begränsad omfattning samt att större sprithållarutrymme än redan nu förefintligt knappast skulle i detta sammanhang bliva erforderligt vid mer än ett tiotal brännerier. Av verk-

ställda överslagsberäkningar att döma synas vidare kostnaderna för en utökning av sprithållarnas storlek för det avsedda ändamålet i allmänhet icke bliva alltför betydande. Under sådana omständigheter har jag funnit mig böra giva kontrollstyrelsens förslag även i denna del min anslutning, därvid jag dock förutsätter, att styrelsen vid meddelandet av bestämmelser om sprithållarnas storlek iakttager varsamhet, så att om en tilltänkt utökning skulle visa sig draga större kostnader därmed får anstå till blivande modernisering eller ombyggnad av bränneriet.

Jag torde senare denna dag få anmäla frågan om vissa anslag till kontrollstyrelsen samt därvid bland annat framlägga förslag till arvodesreglering för brännerikontrollörerna, innefattande i huvudsak inräknande av nuvarande dyrtidstillägg i arvodena. Det i kontrollstyrelsens förutberörda skrivelse den 12 oktober 1939 framlagda förslaget, att styrelsen i särskilda fall skulle äga bestämma lägre arvode för brännerikontrollörerna än de vanligen utgående, torde vid bifall till berörda förslag om arvodesreglering böra beaktas. Vad åter angår det av kontrollstyrelsen väckta förslaget, att den i 28 § 1 mom. brännvinstillverkningsförordningen stadgade skyldigheten för brännvinstillverkare att erlægga kontrollkostnadsbidrag skulle upphöra, finner jag tillräckliga skäl för en dylik åtgärd icke föreligga. Önskemålet att möjliggöra en kostnadsminskning för tillverkaren i den mån kontrollen vid visst bränneri kan förenklas, synes mig emellertid kunna tillgodoses genom ett bemyndigande för kontrollstyrelsen att i fall, då arvode till brännerikontrollör fastställts till lägre belopp, än som vanligen skall utgå, vidtaga skäligen jämkning av kostnadsbidraget. Jag förordar alltså ett tillägg av sådan innebörd i 28 § 1 mom. brännvinstillverkningsförordningen.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot det i propositionen framlagda förslaget. Vad beträffar det i motionen I: 237 väckta förslaget, att staten borde bekosta anskaffningen av sprithållare, i den mån större sådana kunna bliva erforderliga vid vissa brännerier, förutsätter utskottet i likhet med departementschefen, att kontrollstyrelsen vid meddelandet av bestämmelser om sprithållarnas storlek iakttager varsamhet, så att om en tilltänkt utökning skulle visa sig draga större kostnader därmed får anstå till blivande modernisering eller ombyggnad av bränneriet. Likaledes delar utskottet departementschefens uppfattning att brännvinstillverkare alltjämt böra lämna bidrag till kostnaden för kontrollen vid bränneri. Utskottet får därför avstyrka bifall till motionärens förslag.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 264 samt med avslag å motionen I: 237 av herr Gustaf Elofsson, måtte antaga det vid propositionen fogade förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 11 juni 1926 (nr 207) angående tillverkning och beskattning av brännvin.

Stockholm den 13 juni 1941.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bårg, Elon Andersson, friherre Lagerfelt, Wahlmark, Sjödahl*, Ekman, Velander*, Frans Ericson*, Egnell och Sandström*; samt

från andra kammaren: herrar *Lövgren, Hagberg i Malmö, Björklund*, Olsson i Gävle, Persson i Undersvik, Lundell, Falk, Kilbom, Jonsson i Skedsbygd* och Svensson i Ljungskile**.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.
